

Förordning om turismstatistik

Finansdepartementet

2010-05-03

Dokumentbeteckning

KOM (2010) 117

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr .../...om Europeisk statistik om turism

Sammanfattning

Genom förordningen fastställs en gemensam ram för medlemsstaternas systematiska framställning av europeisk statistik över turism genom insamling, sammanställning, bearbetning och översändande av harmoniserad europeisk statistik om turism. Regeringen är positiv till förslaget.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Under det senaste årtiondet har kommissionen och Europaparlamentet i meddelanden och resolutioner efterlyst förändringar av den rättsliga grunden för turiststatistik. Europeiska rådet framhöll i ordförandeskapets slutsatser av den 14 december 2007 turismens avgörande roll när det gäller att skapa tillväxt och arbetstillfällen inom EU och uppmanade kommissionen, medlemsstaterna, turistnäringen och andra berörda aktörer att förena sina krafter för att inom utsatt tid genomföra agendan för en hållbar och konkurrenskraftig europeisk turism. Kommissionens förslag presenterades den 30 mars 2010.

1.2 Förslagets innehåll

Gällande bestämmelser

Rådets direktiv 95/57/EG från november 1995 om insamling av statistisk information rörande turism innehåller bestämmelser om upprättande av ett

statistiskt informationssystem för turiststatistik på EU-nivå. Sedan direktivet trädde i kraft har stora förändringar skett både inom turistnäringen och beträffande turisternas efterfrågan. Korta resor och dagsbesök har fått ökad betydelse. Det har bidragit avsevärt till inkomsterna från turismen i många regioner och länder. Logi som familj eller vänner tillhandahåller kostnadsfritt och logi i mindre anläggningar har ökat i betydelse. Internet påverkar i allt större utsträckning turisternas bokningsrutiner och turistnäringen som sådan.

Förslaget

Förslaget innebär att det befintliga regelverket uppdateras. Enligt kommissionen är en förordning lämplig för att säkerställa att gemensamma standarder används. Genom förslaget fastställs en gemensam ram för medlemsstaternas systematiska framställning av europeisk statistik över turism. Medlemsstaterna ska för detta ändamål samla in, sammanställa, bearbeta och översända harmoniserad europeisk statistik om tillgång och efterfrågan när det gäller turism.

Enligt förslaget ska medlemsstaterna tillhandahålla uppgifter om dels inhemsk och inkommande turism (turism inom landet), dels inhemsk och utgående turism (nationell turism). För turism inom landet ska uppgifter tillhandahållas om dels kapacitet och vistelser vid logianläggningar för turister, dels turistnätter med logi som familj eller vänner tillhandahåller kostnadsfritt. För nationell turism ska uppgifter tillhandahållas om dels efterfrågan på turism som gäller deltagande i turism samt turistresor och besökare, dels efterfrågan med avseende på turism som gäller dagsbesök. Ett tröskelsystem införs så att användarnas behov kan tillgodoses samtidigt som svarsbördan för, framför allt små och medelstora företag, minskar.

Medlemsstaterna ska garantera kvaliteten på de översända uppgifterna och varje år förse Eurostat med en rapport om kvaliteten på uppgifterna. Medlemsstaterna kan välja vilka uppgiftskällor som ska ligga till grund för uppgiftsinsamlingen, bl.a. administrativa register eller lämpliga skattningsförfaranden.

Medlemsstaterna ska översända uppgifterna, inklusive konfidentiella uppgifter, till Eurostat i enlighet med Europeiska unionens befintliga bestämmelser om översändande av sekretesskyddade statistiska uppgifter. Eurostat ska i nära samarbete med medlemsstaterna utarbeta och regelbundet uppdatera en metodhandbok med riktlinjer för statistik som framställs i enlighet med förordningen.

Kommissionen ges rätt att tills vidare anta delegerade akter inom vissa områden. När kommissionen antagit en delegerad akt ska den samtidigt underrätta Europaparlamentet och rådet. Delegeringen får återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Kommissionen ska biträdas av kommittén för det europeiska statistiksystemet.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa 2009/10:FPM74

Lag (2001:99) om den officiella statistiken och förordning (2001:100) om den officiella statistiken. Förslaget väntas inte innebära någon förändring i det svenska regelverket.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Förslaget påverkar inte unionens budget. Eventuella konsekvenser för statsbudgeten ska finansieras inom berörda myndigheters ekonomiska ramar.

Enligt kommissionens konsekvensanalys innebär ett oförändrat läge, dvs. inget nytt EU-initiativ, att jämförbarheten och harmoniseringen av turiststatistiken i Europa kommer att försämrats i ett läge där turismen inom EU utgör merparten av all turism. Möjligheterna att effektivt använda turiststatistiken som sammanställs av medlemsländerna kommer inte att kunna utnyttjas till fullo. Genom förslaget blir uppgifterna mer jämförbara och därmed mer relevanta för användare på såväl EU-nivå som nationell nivå. Användningen av gemensamma begrepp och rapporteringsformat kan dessutom bidra till effektivare sammanställning och användning av turiststatistik, till exempel genom att information om samma resa inte samlas in i både bosättningslandet och den medlemsstat som besöks.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen är positiv till förslaget. Svenska myndigheter täcker redan i dag in det mesta av den föreslagna statistiken i befintliga uppgiftsinsamlingar. Därför behövs mycket små ändringar i befintliga uppgiftsinsamlingar. Det bör dock övervägas att tydligare lyfta fram behovet av turistsatelliträkenskaper i förordningen.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaternas ståndpunkter är ännu inte kända.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Europaparlamentet har ännu inte tagit ställning till förslaget.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Statistiska centralbyrån och Tillväxtverket hade gärna sett att EU varit mer offensivt genom att lyfta fram turistsatelliträkenskaper och andra relaterade räkenskaper i förordningen. Det strategiskt viktiga inom informations- och statistikområdet för turismnäringen, både på internationell och nationell nivå,

är att utveckla tillförlitliga, relevanta och användbara informationssystem, som är förenliga med andra system inom t.ex. miljö, ekonomi och de sociala områdena. Möjligheten till det ökar genom den föreslagna förordningen.

Sveriges Hotell- och Restaurangägare (SHR) anser att subsidiaritetsfrågan borde kunna hanteras genom att detta är en mindre modifiering av det tidigare direktivet 95/57/EG och inte är något helt nytt. Betydelsen av jämförbara data får nog anses överskugga subsidiariteten. Det skulle vara svårt att åstadkomma detta på något annat sätt. SHR bedömer att det inte är några stora skillnader mot det existerande direktivet och att det inte kommer att medföra några skillnader avseende uppgiftslämnarbördan. Enligt SHR är det från svensk sida angeläget att utveckla EU-gemensamma system för beräkning av turismens effekter på ekonomi och sysselsättning, s.k. turistsatelliträkenskaper.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Rättslig grund är artikel 338.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Beslut fattas av rådet med kvalificerad majoritet i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Jämförbarhet är en central fråga när det gäller kvaliteten på alla statistiska uppgifter. Utan en tydlig EU-lagstiftning där gemensamma statistiska begrepp, rapporteringsformat och kvalitetskrav fastställs, är det inte möjligt för medlemsstaterna att uppnå jämförbarhet i den utsträckning som krävs. För att komma till rätta med detta infördes europeisk lagstiftning om turiststatistik redan 1995. Användare och producenter har emellertid efterlyst en uppdatering. Målet med förslaget kan bättre uppnås genom en EU-rättsakt, eftersom endast kommissionen kan samordna den nödvändiga harmoniseringen av statistisk information på EU-nivå. Uppgiftsinsamling och sammanställning av jämförbar turiststatistik kan däremot organiseras av medlemsstaterna. Enligt kommissionen är förslaget därför förenligt med subsidiaritetsprincipen.

Förslaget går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målet med förordningen. Förslaget innehåller inga bestämmelser för hur uppgiftsinsamlingen ska gå till i medlemsstaterna, i förslaget definieras endast de uppgifter som ska samlas in för att garantera en harmoniserad struktur och tidsplan. Översändande av uppgifter vid färre tillfällen i vissa fall och möjligheten att i större utsträckning använda t.ex. administrativa register bör minska de ekonomiska aktörernas och medborgarnas administrativa börda. Enligt kommissionen är förslaget därför förenligt med proportionalitetsprincipen.

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Förslaget kommer att behandlas i rådets arbetsgrupp för statistik. Beslut kan förväntas under 2010.

4.2 Fackuttryck/termer

- Turistsatelliträkenskaper: Räkenskaper som syftar till att få fram dels hur mycket turismen bidrar till bruttonationalprodukten (BNP), dels hur många som sysselsätts inom turismnäringen.